

<https://dx.doi.org/10.21784/ZC.2021.004>

JUSTYNA HOMENDA

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Mały ZUS plus w kontekście dotychczasowych ulg w opłacaniu składek do na ubezpieczenie społeczne

Small ZUS plus in the context of the existing reductions in the payment of social security contributions

Streszczenie:

Artykuł został poświęcony przede wszystkim wprowadzonej w 2020 roku preferencji nazwanej „małym ZUS-em plus”. Ulga ta została omówiona w kontekście funkcjonującej wcześniej bonifikaty nazywanej „małym ZUS-em”. W niniejszym opracowaniu zostały omówione zasady obliczania podstawy wymiaru składek oraz uzyskiwane na tej podstawie wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, korzystając ze wspomnianych preferencji. Zawiera ono również analizę warunków, jakie należy spełnić, aby stać się beneficjentem tej preferencji. Zostało w nim także przedstawione tabelaryczne porównanie wysokości składek opłacanych przez przykładowych przedsiębiorców, którzy spełniają kryteria zastosowania „małego ZUS-u”. Wspomniane tabele prezentują wartości liczbowe przedstawiające rok 2020 oraz 2021, co umożliwia czytelnikowi porównanie sytuacji przedsiębiorców na przestrzeni okresu od wprowadzenia preferencji do dnia dzisiejszego.

Słowa kluczowe: mały ZUS plus, mały ZUS, ZUS, składki, ulgi, przedsiębiorca

Abstract:

The article is devoted primarily to the preference introduced in 2020 called „small ZUS plus”. This relief was discussed in the context of the previously functioning discount known as „small ZUS”. This study discusses the principles of calculating the contribution base and the amounts of social security contributions obtained on this basis, using the above-mentioned preferences. It also contains an approximate presentation of the conditions that must be met in order to be able to become a beneficiary of the above-

-mentioned preferences. It also presents a tabular comparison of the amount of contributions paid by exemplary entrepreneurs who meet the criteria for applying the „small ZUS”. The above-mentioned tables present numerical values representing the years 2020 and 2021, which allows the reader to compare the situation of entrepreneurs over the period from the introduction of preferences to today.

Keywords: small ZUS plus, small ZUS, ZUS, contributions, allowances, entrepreneur

Wstęp

Niniejszy artykuł jest to analiza możliwości, jakie oferuje skorzystanie z najnowszej preferencji w opłacaniu składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwanego dalej ZUS), jaką jest ulga w postaci „małego ZUS-u plus”¹.

Nadrzędnym celem opracowania jest przedstawienie teoretycznego i praktycznego wymiaru wprowadzonej preferencji oraz ukazanie wysokości opłacanych składek na ubezpieczenia społeczne w sytuacji uzyskiwania przychodów w różnych wysokościach, jednak w ramach przedziału umożliwiającego skorzystanie z przytoczonej ulgi. W opracowaniu znajdują się także porównania wysokości składek opłacanych przez przedsiębiorcę w standardowej wysokości oraz uwzględniając omawianą ulgę. Artykuł został napisany przy wykorzystaniu przede wszystkim dogmatycznoprawnej metody badawczej.

Wprowadzenie małego ZUS-u plus oraz warunki skorzystania

Jedną z najnowszych preferencji przeznaczonych dla firm z sektora mikroprzedsiębiorstw, jakie zostały w ostatnim czasie wprowadzone jest tzw. „mały ZUS plus”. Regulacja ta obejmuje, ogólnie ujmując, przedsiębiorców, których przychód nie przekracza 120 tys. zł w skali roku. Wspomniane obniżenie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne zostało wprowadzone w życie w dniu 1 lutego 2020 roku².

¹ ZUS: https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/2489592 [dostęp: 25.10.2020].

² *Gazeta Prawna*, <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/1449183,maly-zus-plus-2020-dla-kogo-i-ile-wynos.html> [dostęp: 31.10.2020].

Omawiana ulga została wprowadzona jako realizacja jednego z punktów, zawartego w expose premiera M. Morawieckiego oraz spełnienie obiecanego podczas kampanii wyborczej pakietu pomocowego skierowanego dla przedsiębiorców³. Nowa regulacja uwzględnia duże zainteresowanie małym ZUS-em oraz postulaty przedsiębiorców o rozszerzenie grupy beneficjentów oraz uzależnienie możliwości skorzystania z ulgi od osiągniętych dochodów. Miała ona na celu obniżenie składek na ubezpieczenie społeczne osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą na mniejszą skalę⁴.

Mały ZUS plus jest swoistym następstwem oraz rozszerzeniem małego ZUS-u, który wszedł w życie 1 stycznia 2019 roku. Polegał on na uzależnieniu wysokości składek na ubezpieczenia społeczne od osiągniętego w ubiegłym roku przychodu. Przedsiębiorcy, którzy mogli skorzystać z preferencji, to ci, których roczny przychód z działalności gospodarczej w ubiegłym roku kalendarzowym nie przekraczał 30-krotności kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w grudniu 2018 roku. Kwota ta wynosiła w tamtym okresie 67 500 zł. Warunkiem było, także prowadzenie działalności gospodarczej w ubiegłym roku przez minimum 60 dni. W związku z tym, przedsiębiorcy, którzy prowadzili działalność przez okres krótszy niż rok, wyliczali właściwą dla siebie podstawę wymiaru składek poprzez podzielenie rocznego przychodu z działalności gospodarczej przez liczbę dni jej prowadzenia oraz pomnożenie uzyskanego wyniku przez 30. Osiągnięty, w ten sposób wynik, co do zasady, zaokrąglą się do pełnych groszy⁵. Z tej ulgi mogli skorzystać nie tylko początkujący przedsiębiorcy, ale również osoby prowadzące swój biznes od dłuższego czasu, jednak spełniające powyższe kryterium przychodowe⁶. Płatnik składek miał prawo zrezygnować

³ Kancelaria Premiera Rady Ministrów, <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-systemie-ubezpieczen-spoecznych-oraz-ustawy-o-krajowej-administracji-skarbowej> [dostęp: 20.02.2021].

⁴ Ibidem [dostęp: 20.02.2021].

⁵ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych 2020 z komentarzem*, INPOR 2020, s. 66.

⁶ Ibidem, s. 65.

ze skorzystania z preferencji w dowolnym czasie lub wcale nie musiał z niej korzystać. Był on w takiej sytuacji zobowiązany do opłacania składek na zasadach ogólnych⁷.

Mały ZUS plus reguluje art. 18c ustawy systemowej. Został on wprowadzony na mocy ustawy z 12 grudnia 2019 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej⁸. Jest on modyfikacją zasad wprowadzonych w zakresie małego ZUS-u, jednak w pewien sposób rozszerza grono przedsiębiorców, którzy mogą z niego skorzystać⁹. Ulga ta reguluje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe uzależnioną od dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej odnotowanego w poprzednim roku kalendarzowym¹⁰. W ten sposób wyliczona podstawa wymiaru składek nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia na dany rok kalendarzowy, a zarazem nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym miesiącu danego roku¹¹. Tak samo, jak w przypadku małego ZUS-u, ubezpieczony ma jednak prawo zadeklarować jako podstawę wymiaru składek kwotę wyższą¹².

Przedsiębiorcy, którym przysługuje skorzystanie z omawianej preferencji muszą spełnić kilka warunków. Jeden z nich to prowadzenie działalności gospodarczej przez minimum 60 dni w poprzednim roku kalendarzowym. Ich przychód z działalności gospodarczej w ubiegłym roku nie może być wyższy niż 120 tys. zł lub jeśli działalność nie była prowadzona przez cały ubiegły rok, to próg przychodowy ulega proporcjonalnemu obniżeniu. Dodatkowo nie mogą, również posiadać

⁷ Ibidem, s. 66.

⁸ Ustawa z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. 2019 poz. 2550)

⁹ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 67.

¹⁰ Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. 1998 nr 137 poz. 887), art. 18c ust.1.

¹¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

¹² Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. 1998 nr 137 poz. 887), art. 18c ust.8.

uprawnienia do korzystania z oskładkowania na zasadach preferencyjnych, czyli przysługującej przez 24 miesiące prowadzenia działalności, możliwości uzależnienia wymiaru składek od podstawy w kwocie nie mniejszej niż 30% minimalnego wynagrodzenia¹³.

W przypadku małego ZUS-u plus, w porównaniu do małego ZUS-u, podstawę wymiaru składek wylicza się na kanwie dochodu uzyskanego w poprzednim roku, a nie, tak jak to we wcześniej wprowadzonej preferencji, na podstawie wysokości przychodu. Pomimo to, tak samo jak w poprzednio analizowanym przypadku, podstawa wymiaru składek nie może przekroczyć 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, jednak równocześnie nie może być ona niższa od 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w styczniu danego roku, w którym korzystamy z preferencji¹⁴. Dla przypomnienia warto podkreślić, iż w 2020 roku, kwota ta mieściła się w przedziale pomiędzy 780 zł a 3136,20 zł¹⁵, natomiast w 2021 roku wynosi ona nie mniej niż 840 zł, natomiast nie więcej niż 3155,40 zł¹⁶.

Obniżone składki na ubezpieczenia społeczne można opłacać przez okres 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej¹⁷.

Wyliczenie wysokości podstawy wymiaru składek dla przedsiębiorców korzystających z małego ZUS-u plus

Korzystając z ulgi, jaką jest mały ZUS plus, ubezpieczony jest zobowiązany do wyliczenia podstawy wymiaru składek, do którego niezbędna jest znajomość rocznego dochodu uzyskanego z działalności gospo-

¹³ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 67.

¹⁴ A. Wypych-Żywicka, *Leksykon prawa ubezpieczeń społecznych. 100 podstawowych pojęć*, Warszawa 2016, 95-97.

¹⁵ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 66-67.

¹⁶ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 listopada 2020 w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2021 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (tekst jedn.: M.P. 2020 poz. 1061)

¹⁷ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-mały-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 06.11.2020].

darczej. W przypadku przedsiębiorcy rozliczającego się w poprzednim roku kalendarzowym na zasadach ogólnych, ustala się go zgodnie z przepisami dotyczącymi podatku dochodowego od osób fizycznych. W przypadku osoby rozliczającej się na zasadach karty podatkowej, a przy tym nie korzystającej ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o podatku od towarów i usług, dochód uzyskany w ciągu roku ustala się mnożąc uzyskany w ciągu roku przychód przez współczynnik 0,5¹⁸. Tak samo postępuje się w przypadku przedsiębiorcy korzystającego z możliwości rozliczania się na podstawie zryczałtowanego podatku dochodowego. Roczny dochód ustala się na podstawie pomnożenia uzyskanego przychodu przez współczynnik 0,5¹⁹. Otrzymany wynik, w każdym przypadku, należy zaokrąglić do pełnych groszy według ogólnych zasad matematyki. Gdy końcówka jest równa 0,5 groszy lub więcej, wtenczas dokonujemy zaokrąglenia w górę, natomiast w przeciwnym przypadku w dół.

Chcąc określić podstawę wymiaru składek należy w pierwszej kolejności ustalić przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej uzyskany w ubiegłym roku kalendarzowym. Dokonuje się tego poprzez podzielenie otrzymanego na podstawie powyższych reguł rocznego dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym przez liczbę dni prowadzenia działalności w ubiegłym roku. Otrzymany wynik można utożsamiać z dziennym dochodem z działalności gospodarczej, natomiast do wyliczenia podstawy wymiaru składek konieczna jest znajomość przeciętnego miesięcznego dochodu. W związku z tym uzyskany wynik należy przemnożyć przez liczbę 30 oraz zaokrąglić go do pełnych groszy, w taki sposób, jak zostało to opisane powyżej²⁰.

¹⁸ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 06.11.2020].

¹⁹ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 06.11.2020].

²⁰ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 67-69.

Kolejnym etapem jest przemnożenie uzyskanego z powyższych wyliczeń przeciętnego miesięcznego dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej przez współczynnik 0,5. Standardowo wynik powinien podlegać zaokrągleniu²¹.

Ostatnim krokiem jest sprawdzenie czy uzyskana w wyniku powyższych wyliczeń wartość podstawy wymiaru składek spełnia opisane we wcześniejszych częściach kryteria. Należy porównać ją z kwotą 30% minimalnego wynagrodzenia oraz 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W praktyce oznacza to, iż w przypadku 2020 roku podstawa wymiaru składek nie mogła być niższa niż 780 zł ani wyższa niż 3136,20 zł²², natomiast w 2021 roku musi zawierać się w przedziale pomiędzy 840 zł a 3155,40 zł²³. W sytuacji, gdy poprzednie rozrachunki dadzą w obecnym roku wynik niższy niż 840 zł, wtenczas za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę 840 zł^{24,25}.

W okresie korzystania z preferencji w postaci małego ZUS-u plus, można opłacać składki w oparciu o uzyskaną z powyższych rozrachunków podstawę wymiaru składek lub przyjąć za tę podstawę kwotę wyższą. Podczas podejmowania decyzji należy jednak mieć na uwadze, iż wysokość podstawy wymiaru składek, ma w późniejszym

²¹ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

²² ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

²³ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 listopada 2020 w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2021 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (tekst jedn.: M.P. 2020 poz. 1061)

²⁴ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

²⁵ Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 listopada 2020 w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2021 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (tekst jedn.: M.P. 2020 poz. 1061)

okresie bezpośredni wpływ na wysokość wypłacanych przez ZUS świadczeń²⁶.

Z obiema omawianymi ulgami wiążą się terminy, których należało dotrzymać, aby móc z nich skorzystać. W sytuacji, gdy przedsiębiorca w minionym roku korzystał z małego ZUS-u, natomiast w obecnym roku kwalifikował się do skorzystania zarówno z małego ZUS-u, jak i małego ZUS-u plus, jeśli zamierzał kontynuować ulgę, nie występowała konieczność składania do ZUS-u odrębnych dokumentów. Jeśli natomiast chciałby zacząć korzystać z nowowprowadzonej preferencji, konieczne było przekazanie prawidłowej dokumentacji rozliczeniowej za luty 2020. Sytuacja ulega zmianie, gdy ubezpieczony spełniał wspomniane warunki, jednak w ubiegłym roku nie był beneficjentem ulgi. Jeśli chciał on skorzystać z małego ZUS-u, musiał złożyć do 8 stycznia zgłoszenie, natomiast jeśli zdecydował się na drugą preferencję, wówczas gdy w styczniu zgłosił się do małego ZUS-u, był zobowiązany jedynie do terminowego złożenia dokumentacji rozliczeniowej za luty 2020. Jeśli tego nie dokonał, wtenczas należało dokonać zgłoszenia do małego ZUS-u plus do końca drugiego miesiąca w danym roku kalendarzowym. Sytuacja przedstawiała się nieco inaczej, jeśli przedsiębiorca nie korzystał z małego ZUS-u i nie kwalifikował się do skorzystania z niego, jednak spełniał kryteria małego ZUS-u plus. Chcąc skorzystać z tej preferencji, należało do końca lutego złożyć do ZUS-u stosowne zgłoszenie. Analizując przypadek przedsiębiorcy, który wznowił działalność gospodarczą lub ją rozpoczął w 2020 lub 2021 roku, zarazem spełniając warunki skorzystania z obu ulg, należy stwierdzić, iż w tych przypadkach musiał się on zgłosić fakt chęci z nich skorzystania, do ZUS-u w terminie 7 dni od wznowienia lub rozpoczęcia działalności²⁷.

²⁶ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

²⁷ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 68-69.

Porównanie wysokości standardowych składek na ubezpieczenia społeczne a mały ZUS plus

W poniższych tabelach zostało przedstawione porównanie wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku nie korzystania z żadnej ulgi oraz skorzystania z małego ZUS-u plus. W analizowanych przypadkach przedsiębiorcy, osiągnęli przychód w ubiegłym roku w wysokości 110 000 zł (tabela 1) oraz 70 000 zł (tabela 2). Dochody, jakie osiągnęli ci przedsiębiorcy były równe odpowiednio 50 000 zł oraz 20 000 zł.

Tabela 1. Wysokości składek na ubezpieczenia społeczne w 2020 oraz 2021 roku nie korzystając z preferencji oraz korzystając z małego ZUS-u plus (roczny przychód w – 110 000 zł, dochód – 50 000 zł w poprzednim roku)

Wysokość składek opłacanych przez przedsiębiorców do ZUS w 2020 oraz 2021 roku (przychód 110 tys. zł., dochód 50 tys. zł., działalność prowadzona ponad 30 miesięcy)				
Rodzaj składki	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2020 roku. (kwota podstawy 3136,20 zł; bez ulgi)	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2021 roku. (kwota podstawy 3155,40 zł; bez ulgi)	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2020 oraz 2021 roku. (kwota podstawy 2054,85 zł; ulga – mały ZUS plus)	Procent podstawy wymiaru składek
Emerytalna	612,19	615,93	401,11	19,52%
Rentowa	250,90	252,43	164,39	8%
Wypadkowa	52,37	52,70	34,32	1,67%
Razem składki ZUS obowiązkowe (bez chorobowej)	915,46	921,06	599,82	-
Chorobowa	76,84	77,31	50,34	2,45%
Razem składki ZUS (z chorobową)	992,30	998,37	650,16	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://zus.pox.pl/skladki-zus-2020.htm> [dostęp: 27.10.2020], <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne-maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [08.11.2020], <https://zus.pox.pl/zus/newsletter-skladka-zdrowotna.htm> [dostęp: 05.01.2021].

Podczas wyliczania wysokości omawianych składek, należy zwrócić uwagę, iż w tabeli zostały przedstawione jedynie składki na ubezpieczenia społeczne, pomijając m.in. składkę zdrowotną (ma ona niezmienną wysokość)²⁸. Do składek na ubezpieczenia społeczne zalicza się składkę na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, emerytalne oraz chorobowe²⁹.

W powyższej tabeli podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku skorzystania z ulgi, została wyliczona na podstawie wcześniej przytoczonego schematu³⁰. Zakłada się dla prostoty wyliczeń, iż przedsiębiorca osiągnął przychód w wysokości 110 000 zł w ubiegłym roku i przez cały ten rok prowadził działalność gospodarczą³¹. Przykładowy przedsiębiorca ustala właściwy dla siebie roczny dochód z ubiegłego roku na zasadach ogólnych i zakłada się, iż jest on równy 50 000 zł³². W celu uzyskania przeciętnego miesięcznego dochodu należy podzielić 50 000 zł przez liczbę dni prowadzenia działalności w 2019 roku, która w tym przypadku jest równa 365 dni (rok nieprzestępny). Uzyskany wynik (136,99 zł) należy pomnożyć przez 30 oraz wynik ponownie zaokrąglić. Na tej podstawie przeciętny miesięczny dochód jest równy 4109,7 zł. Kolejnym krokiem jest pomnożenie uzyskanego wyniku przez współczynnik 0,5, otrzymując w ten sposób wysokość podstawy wymiaru składek na poziomie 2054,85 zł. Ostatnim krokiem jest sprawdzenie czy uzyskana podstawa mieści się w przedziale granicznym, który w 2020 roku zakreślały kwoty 780 zł a 3136,20 zł³³, natomiast w 2021 roku kwoty 840 zł oraz 3155,40 zł.

²⁸ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 08.11.2020].

²⁹ ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/rozliczenia-z-zus/skladki-na-ubezpieczenia/spoleczne> [dostęp: 20.02.2021].

³⁰ A. Wypych-Zywicka, *Leksykon prawa ubezpieczeń...*, s.95-97.

³¹ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 65-66.

³² Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, (tekst jedn.: Dz. U. 1998 nr 137 poz. 887), art. 18c.

³³ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

W analizowanym przypadku, jak widać warunek ten został spełniony w obu latach, w związku z czym wyliczoną kwotę można uznać za podstawę wymiaru składek³⁴.

W powyższej tabeli zostały wyliczone wartości poszczególnych składek na ubezpieczenia społeczne, osoby korzystającej z ulgi w postaci małego ZUS-u plus. Kwoty te zostały porównane ze standardowymi składkami, jakie opłacają przedsiębiorcy nie korzystający z żadnej ulgi. Można z powyższego wyciągnąć wnioski stwierdzające oszczędność wynoszącą 315,64 zł w skali miesiąca w 2020 roku, natomiast w kolejnym roku kwota ta wynosi 321,24 zł³⁵.

Tabela 2. Wysokości składek na ubezpieczenia społeczne w 2020 oraz 2021 roku nie korzystając z preferencji oraz korzystając z małego ZUS-u plus (roczny przychód w – 70000 zł, dochód – 20000 zł w poprzednim roku).

Wysokość składek opłacanych przez przedsiębiorców do ZUS w 2020 oraz 2021 roku (przychód 110 tys. zł., dochód 50 tys. zł., działalność prowadzona ponad 30 miesięcy)					
Rodzaj składki	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2020 roku. (kwota podstawy 3136,20 zł; bez ulgi)	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2020 roku. (kwota podstawy 821,92 zł; ulga – mały ZUS plus)	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2021 roku. (kwota podstawy 3155,40 zł; bez ulgi)	Wysokość składki miesięcznej w zł w 2021 roku. (kwota podstawy 840 zł; ulga – mały ZUS plus)	Procent podstawy wymiaru składek
Emerytalna	612,19	160,44	615,93	163,97	19,52%
Rentowa	250,90	65,75	252,43	67,20	8%
Wypadkowa	52,37	13,73	52,70	14,03	1,67%

³⁴ R. Pacud, *Stosunki prawne ubezpieczenia emerytalnego*, Warszawa 2011, s. 45-49.

³⁵ ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne/maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [dostęp: 08.11.2020].

Razem składki społeczne obowiązkowe (bez chorobowej)	915,46	239,92	921,06	245,20	-
Chorobowa	76,84	20,14	77,31	20,58	2,45%
Razem składki społeczne (z chorobową)	992,30	260,06	998,37	265,78	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://zus.pox.pl/skladki-zus-2020.htm> [dostęp: 27.10.2020], <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne/maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [08.11.2020], <https://zus.pox.pl/skladki-zus-2021.htm> [05.01.2021].

Powyższa tabela (tabela 2) przedstawia, jak we wcześniejszym przypadku przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą przez cały poprzedni rok. W tym przypadku osiąga on przychód na poziomie 70000 zł, natomiast dochód w wysokości 20000 zł. Warto zwrócić uwagę, iż ze względu na wysokość przychodu nie kwalifikowałby się już do skorzystania z małego ZUS-u³⁶. Tak samo jak w poprzednim przypadku, należy wyliczyć właściwą dla analizowanej sytuacji podstawę wymiaru składek. W tej sytuacji rachunki doprowadzają do uzyskania przeciętnego miesięcznego dochodu w wysokości 1643,84 zł, natomiast po pomnożeniu jej przez współczynnik 0,5, uzyskuje się podstawę wymiaru składek równą 821,92 zł. Otrzymana podstawa mieści się w przedziale możliwych wartości wymiaru składek w 2020 roku, natomiast w 2021 roku jest ona niższa niż minimalna podstawa wymiaru składek³⁷. W takim przypadku za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę 840 zł³⁸.

Analizując otrzymane w powyższej tabeli wyniki można stwierdzić, iż przedsiębiorca korzystający z preferencji zapłaci składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości ponad połowę niższej niż standardowe. Analizując rok 2020 jego korzyść wynosiłaby 732,24 zł, natomiast w 2021 roku, kwota ta wynosi 732,59 zł³⁹.

³⁶ M. Kozłowska, M. Łabanowski, P. Kostrzewa, *Ustawa o systemie...*, s. 65-66.

³⁷ ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne/maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [dostęp: 08.11.2020].

³⁸ *Zus.pox.pl*, <https://zus.pox.pl/skladki-zus-2021.htm> [dostęp: 05.01.2021].

³⁹ ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne/maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [dostęp: 08.11.2020].

W obu powyższych przykładach otrzymana z wyliczeń podstawa wymiaru składek mieści się w wymaganym przedziale przytoczonym uprzednio w roku 2020. W sytuacji gdyby uzyskana wartość w roku 2020 była niższa niż 780 zł, za podstawę wymiaru składek należałoby przyjąć kwotę graniczną, tj. 780 zł. W tabeli 2 przedstawiona została sytuacja przedsiębiorcy, dla którego wyliczona podstawa wymiaru składek w 2021 roku jest niższa niż kwota minimalnej podstawy, wynosząca dla tego roku 840 zł. W tym przypadku za kwotę podstawy wymiaru składek została uznana wartość 840 zł⁴⁰.

W sytuacji przekroczenia omawianego przedziału, poprzez przekroczenie maksymalnej kwoty wymiaru składek, postępuje się analogicznie. Za podstawę wymiaru składek w 2020 roku uznawało się kwotę 3136,20 zł, natomiast w 2021 roku jest ona równa 3155,40 zł. Wspomniane kwoty stanowią jednocześnie podstawę wymiaru składek do wyliczania standardowych składek opłacanych do ZUS-u⁴¹. W takim przypadku przedsiębiorca nie odczuje korzyści ze skorzystania z omawianej preferencji, gdyż kwoty opłat, jakie będzie on uiszczał do ZUS nie będą odbiegały od standardowych kwot składek opłacanych przez przedsiębiorców⁴².

Podsumowanie

Mały ZUS plus stanowi kontynuację oraz rozszerzenie zakresu wprowadzonej wcześniej ulgi, jaką jest mały ZUS. Swoim zakresem obejmuje on większą grupę przedsiębiorców, ze względu na zastosowanie kryterium osiągniętych dochodów oraz zwiększenia górnej granicy przychodów, jakie można osiągać aby móc stać się beneficjentem preferencji.

⁴⁰ ZUS, <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/skladki-wskazniki-odsetki/skladki/wysokosc-skladek-na-ubezpieczenia-spoleczne>, [dostęp: 05.01.2021].

⁴¹ ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].

⁴² ZUS, <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/skladki-wskazniki-odsetki/skladki/wysokosc-skladek-na-ubezpieczenia-spoleczne>, [dostęp: 05.01.2020].

Mając na uwadze przedstawione powyżej porównania, można bez wątpienia zauważyć oszczędności, jakie odnoszą korzystający z omawianej ulgi płatnicy składek. Największe różnice w wysokości opłat uiszczanych do ZUS pojawiają się u przedsiębiorców, których podstawa opłacania składek przyjmuje wartości najbardziej zbliżone do 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłoszonego na dany rok. W przypadku przedsiębiorców, dla których po zastosowaniu opisanego w poprzednich częściach opracowania, schematu wyliczenia podstawy wymiaru składek przyjmuje ona wartości niższe niż wspomniany procentowy udział minimalnego wynagrodzenia za pracę, stosuje się równowartość tej kwoty. W 2020 roku kwota ta wynosi 840 zł, w związku z czym podstawa wymiaru składek dla przedsiębiorców korzystających z ulgi zawiera się w tym roku w przedziale pomiędzy 840 zł a 3155,40 zł, co stanowi standardową podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Jak to zostało przedstawione w poprzednich częściach omawiana ulga ta ma za zadanie obniżenie zobowiązania wobec ZUS, poprzez przedsiębiorców z segmentu mikro przedsiębiorstw, których przychód nie przekracza 120 tys. zł⁴³. Mogą oni nieprzerwanie korzystać z preferencji przez okres maksymalnie 36 miesięcy.

W mojej opinii omawiana ulga bez wątpienia sprzyja poprawie kondycji finansowej wielu przedsiębiorców. Przyrównując kwotę możliwych oszczędności do wartości osiągniętych przez nich dochodów, można bez wątpienia stwierdzić, iż niższe obciążenie finansowe sprzyja osiągnięciu wyższych zysków z prowadzenia działalności gospodarczej. Prawdopodobnie ma możliwość, także wpłynąć na decyzje finansowe wielu mikro przedsiębiorców.

⁴³ *Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*: <https://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/pomoc-publiczna/wielkopredsioborstwa/> [dostęp: 08.11.2020].

Bibliografia:

- Ustawa z dnia 12 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. 2019 poz. 2550)
- Ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. 1998 nr 137 poz. 887)
- Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 listopada 2020 w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2021 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (tekst jedn.: M.P. 2020 poz. 1061)
- Kozłowska M., Łabanowski M., Kostrzewa P., *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych 2020 z komentarzem*, INPOR 2020
- Pacud R., *Stosunki prawne ubezpieczenia emerytalnego*, Warszawa 2011
- Wypych-Żywicka A., *Leksykon prawa ubezpieczeń społecznych. 100 podstawowych pojęć*, Warszawa 2016
- ZUS: https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/2489592 [dostęp: 25.10.2020]
- Gazeta Prawna*, <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/1449183,maly-zus-plus-2020-dla-kogo-i-ile-wynos.html> [dostęp: 31.10.2020]
- ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 06.11.2020].
- ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/przedsiębiorco-przeczytaj-wazne/maly-zus-mdg-/kalkulator-mdg> [dostęp: 08.11.2020].
- Zus.pox.pl*, <https://zus.pox.pl/skladki-zus-2021.htm> [dostęp: 05.01.2021].
- ZUS, <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/skladki-wskazniki-odsetki/skladki/wysokosc-skladek-na-ubezpieczenia-spoleczne>, [dostęp: 05.01.2021].
- ZUS, https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komerek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/-maly-zus-plus-od-1-lutego-2020-r_-wyjasnienia-z-przykladami/3097532, [dostęp: 07.11.2020].
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*: <https://nfosigw.gov.pl/oferta-finansowania/pomoc-publiczna/wielkopredsiębiorstwa/> [dostęp: 08.11.2020].

Kancelaria Premiera Rady Ministrów: <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-systemie-ubezpieczen-spoecznych-ora-z-ustawy-o-krajowej-administracji-skarbowej> [dostęp: 20.02.2021].
ZUS, <https://www.zus.pl/firmy/rozliczenia-z-zus/skladki-na-ubezpieczenia/spoleczne> [dostęp: 20.02.2021].